

Obsah

Úvod	7
1 Stát a společnost	11
1.1 Pojem státu	11
1.2 Stát a společnost	13
1.3 Typy moderního státu	17
1.4 Sociální role moderního státu	20
2 Vymezení sociálního státu	25
2.1 Vznik a vývoj pojmu sociální stát	25
2.2 Vymezení pojmu sociální stát	30
2.3 Sociální stát a sociální politika	35
3 Základní východiska a přístupy k sociálnímu státu	39
3.1 Konsenzuální koncept státu	39
3.1.1 Teorie společenské smlouvy	41
3.1.2 Teorie solidarismu	42
3.1.3 Sociální konsenzus jako základ sociálního státu	44
3.2 Konfliktuální teorie státu	45
3.2.1 Socialismus	45
3.2.2 Marxistický a neomarxistický pohled	47
3.2.3 Dahrendorfova kritika sociálního státu	49
3.3 Liberální koncepce státu	50
3.3.1 Klasická liberální teorie státu	50
3.3.2 Libertariánský liberalismus	55
3.3.3 Umírněný neoliberalismus	59
3.4 Konzervativní vidění státu	61
3.4.1 Konzervativní kritika sociálního státu	62
3.4.2 Konzervativní orientace sociální politiky	64
3.4.3 Základní směry konzervativní sociální politiky	65

4	Vznik, vývoj a typy sociálního státu	69
4.1	Společenské souvislosti vzniku sociálního státu	69
4.2	Faktory ovlivňující vývoj sociálního státu	72
4.3	Vývojové etapy sociálního státu	73
4.4	Současná krize sociálního státu	78
4.5	Typologie sociálních států	80
4.6	Úroveň veřejných sociálních výdajů	85
5	Podstata sociálního státu	91
5.1	Sociální občanství – základ sociálního státu	91
5.2	Proces dekomodifikace v sociálních státech	94
5.3	Legislativa sociálního občanství	99
5.4	Rovnost a sociální spravedlnost	102
5.5	Sociální stát jako stát nových středních tříd?	108
6		109
6.1	Sociální zabezpečení	109
6.1.1	Sociální pojištění	112
6.1.2	Základní příjem	114
6.2	Péče o zdraví	117
6.3	Zabezpečení v nezaměstnanosti	120
6.4	Bydlení	124
6.5	Vzdělání	126
7	Závěr	129
7.1	Konec sociálního státu?	129
7.2	Sociální stát v postkomunistických státech	132